

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09039/2020-ERU
Č. j. 09039-3/2020-ERU

V Ostravě dne 14. října 2020

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-09039/2020-ERU s účastníkem řízení, právnickou osobou **CENTROPOL ENERGY, a.s.**, se sídlem Vaničkova 1594/1, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 254 58 302, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, právnická osoba – CENTROPOL ENERGY, a.s., se sídlem Vaničkova 1594/1, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 254 58 302 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, kterého se účastník řízení dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 140805731 na obchod s elektřinou, v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách v rámci výkonu licencované činnosti nezpřístupnil dne 20. prosince 2017 spotřebiteli [REDAKCE] stoupeného společností Terra Group Investment, a.s., se sídlem Karolíny Světlé 716/1, Líšeň, 628 00 Brno, IČO: 292 98 059, informaci o konečné nabídkové ceně formou ceníku, když ceník označený jako „INDIVIDUÁLNÍ CENÍK PRODUKTŮ SPOLEČNOSTI CENTROPOL ENERGY, a.s. PRO DOMÁCNOSTI S ODBĚRY ZE SÍTÍ NN (D 4TERADOM-9)“ platný od 19. června 2016 do 31. prosince 2019 obsahoval ceny bez distribuce a ostatních služeb, bez DPH a daně z elektřiny, čímž nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebiteli při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny na viditelném místě formou ceníku informaci o konečné nabídkové ceně sdružených služeb dodávky elektřiny, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.**
- II. Podle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona ukládá pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je dle ustanovení § 17 odst. 6 téhož zákona splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40320.**

Odůvodnění

I. Úvod

Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) provedl šetření postupu účastníka řízení vůči spotřebiteli [REDACTED]

[REDACTED] (dále jen

V průběhu šetření shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Po prostudování podkladů obsažených v podnětovém spise sp. zn. 10616/2018-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při šetření bylo zjištěno, že účastník řízení je držitel licence č. 140805731 na obchod s elektřinou.

Spotřebitel udělil dne 14. prosince 2017 plnou moc k zastupování společnosti Terra Group Investment, a.s., se sídlem Karolíny Světlé 716/1, Líšeň, 628 00 Brno, IČO: 292 98 059 (dále jen „společnost Terra Group Investment, a.s.“), která spotřebiteli navrhla uzavření smlouvy s účastníkem řízení. Terra Group Investment, a.s. jménem spotřebitele uzavřela s účastníkem řízení smlouvu o poskytování služeb dodávek elektřiny ze dne 20. prosince 2017, č. [REDACTED] (dále jen „smlouva o poskytování služeb dodávek elektřiny“).

Součástí smlouvy o poskytování služeb dodávek elektřiny byl v příloze č. 1 ceník označený jako „INDIVIDUÁLNÍ CENÍK PRODUKTŮ SPOLEČNOSTI CENTROPOL ENERGY, a.s. PRO DOMÁCNOSTI S ODBĚRY ZE SÍTÍ NN (D 4TERADOM-9)“ platný od 19. června 2016 do 31. prosince 2019 (dále jen „ceník D 4TERADOM-9“). V tomto ceníku účastník řízení ve vysvětlivkách uvedl, že ceny dodávek elektřiny jsou uvedeny bez distribuce a ostatních služeb, a rovněž bez DPH a daně z elektřiny, která činí 28,30 Kč/MWh.

III. Právní hodnocení

Přestupku ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající tím, že poruší některou z povinností stanovených v ustanovení § 13 odst. 2 až 11 téhož zákona při označování zboží cenami.

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň obchoduje s elektřinou. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupuje jako prodávající.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval přestupkem dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách v návaznosti na porušení povinnosti stanovené v ustanovení § 13 odst. 2 téhož zákona, a to konkrétně povinnosti uvedené v písmenu c) tohoto ustanovení.

Z ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží je povinen poskytnout spotřebiteli informaci tak, aby měl možnost seznámit se s cenou nabízeného zboží před jednáním o jeho koupi.

Zákon pak taxativně vyjmenovává, jakým způsobem má prodávající spotřebiteli informaci poskytnout. Proávající má buď označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, nebo zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, pokud není možné označit zboží cenou výše uvedenými způsoby. V případě, že se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího je prodávající povinen předložit nabídkový ceník dílů a činností. Nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše, je pak prodávající povinen oznámit kupujícímu odhad ceny. Zákon o cenách zároveň v alieně ustanovení § 13 odst. 2 stanovuje, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Správní orgán podotýká, že ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce a prodeji zboží. Hlavním účelem tohoto zákonného ustanovení je totiž především poskytnout ochranu spotřebiteli tak, aby měl dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací co nejlépe zvážit, pro jaké z nabízeného zboží se rozhodne. Dále by cena za dodávku elektřiny měla být stanovena dostatečně srozumitelně tak, aby spotřebitel nebyl nucen dohledávat další skutečnosti, které jsou pro určení konečné ceny za dodávku elektřiny potřebné.

Zákonnou povinností prodávajícího je nejen u zboží uvádět konečnou nabídkovou cenu, tedy cenu účtovanou spotřebiteli, jakož i její složky nebo část před započítáním daně, kterou je spotřebitel v konečné ceně povinen rovněž uhradit, ale též zboží takto označovat. Preferovanými formami zveřejnění ceny dle zákona o cenách je označení zboží cenou uplatňovanou v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnění ceny na viditelném místě formou ceníků. Jiným přiměřeným způsobem se ceny zboží zveřejňují za podmínky, že nelze ani jeden z preferovaných způsobů použít. Vzhledem k tomu, že službu dodávky elektřiny není z její povahy možné přímo označovat cenou dle ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, nastupuje další zákonem stanovený způsob, jak poskytnout spotřebiteli informaci o ceně zboží, a to formou ceníku dle ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách.

Co se týče ceny za služby dodávky elektřiny, pak ta je tvořena čtyřmi základními složkami: cenou za silovou elektřinu, regulovanou cenou související s dodávkou elektřiny, daní z elektřiny a daní z přidané hodnoty. Regulovaná cena související s dodávkou elektřiny se člení na cenu za distribuci, která je stanovena cenovým rozhodnutím Úřadu, a dále pak na cenu za systémové služby poskytované provozovatelem přenosové soustavy účastníkům trhu s elektřinou, cenu na úhradu nákladů spojených s podporou

elektřiny a cenu za činnost zúčtování operátorem trhu, které jsou rovněž stanoveny formou cenového rozhodnutí Úřadu.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení v rámci výkonu licencované činnosti neuvedl v příloze č. 1 smlouvy o dodávce elektřiny zaslané spotřebiteli konečné nabídkové ceny v ceníku D 4TERADOM-9. Účastník řízení spotřebiteli uvedl pouze cenu za silovou elektřinu, bez regulované ceny elektřiny a bez daně z přidané hodnoty a bez daně z elektřiny.

K této skutečnosti účastník řízení namítal v přípise ze dne 8. března 2019 č. j. 10616-10/2018-ERU, že ceník D 4TERADOM-9 bez regulovaných cen a daní obdržel spotřebitel z důvodu lepší orientace v cenách za silovou elektřinu, tak aby si mohl snadněji porovnat tyto ceny s konkurenčními dodavateli elektřiny. Dále účastník řízení ve výše uvedeném přípise uvádí, že nemůže dohledat důkaz o tom, že by byl spotřebitel s úplným ceníkem, a tím i s cenami za službu dodávky elektřiny, seznámen. K tomuto Úřad uvádí, že spotřebiteli by k orientaci v cenách dodávané elektrické energie více pomohla informace o celkové ceně za služby dodávek elektřiny, kterou by poté mohl následně porovnat s jinými konkurenčními dodavateli elektřiny, kteří mají rovněž povinnost uvádět cenu za dodávku elektřiny včetně regulované ceny a daní. Jen jasně a srozumitelně stanovená cena uvedená včetně všech daní a poplatků zajistí spotřebitelům snadnou porovnatelnost ceny napříč dodavateli.

Z výše uvedeného je tak zjevné, že účastník řízení v rámci výkonu licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s cenou elektřiny, včetně všech jejích složek, a to zpřístupněním informací o této ceně formou ceníků přiměřeným způsobem, když vůbec neuvedl informace o konečné nabídkové ceně. Tímto jednáním tedy účastník řízení porušil ustanovení § 13 odst. 2 písm. c) zákona o cenách a správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky přestupku podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách.

Správní orgán se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V daném případě účastník řízení neuvedl informace o konečné nabídkové ceně. Naplnění materiální stránky lze vyvodit ze skutečnosti, že byl jednáním účastníka řízení ohrožen právem chráněný zájem společnosti na ochraně spotřebitele tím způsobem, aby mu byly poskytnuty dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží před jeho koupí a on se tak mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací rozhodnout, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Správní orgán podotýká, že otázka náležité informovanosti spotřebitele je jednou z podmínek otevřené a spravedlivé hospodářské soutěže v energetických odvětvích a účinné ochrany spotřebitele, který může podle získaných informací k ceně zboží aktivně přizpůsobovat své jednání při volbě dodavatele elektřiny, neboť cena je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí, a pokud není uváděná cena v cenících konečnou nabídkovou cenou, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. Vzhledem ke skutečnosti, že ceník účastníka řízení neobsahoval informaci o konečné nabídkové ceně, nebyl tak spolehlivým podkladem pro rozhodování spotřebitele.

Správní orgán má tak za prokázané, že došlo k naplnění též materiální stránky přestupku uvedeného v ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, která je postačující pro vyslovení odpovědnosti za správní delikt.

Správní orgán se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně žádná taková skutečnost nevyplývá.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ustanovení § 13 odst. 2 písm. c) zákona o cenách, a tímto svým jednáním se dopustil spáchání přestupku ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za přestupek ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách lze uložit podle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty správní orgán přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména pak přihlížel k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jak konstatoval správní orgán již výše, porušení povinnosti vyplývající z ustanovení § 13 odst. 2 písm. c) zákona o cenách považuje správní orgán za relativně závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží. Na základě toho je jim pak umožněno rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Úřad je toho názoru, že neúplné uvádění cen za nabízené zboží je obecně relativně závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušného ustanovení zákona o cenách, a dopadá na rozhodování potenciálního spotřebitele, ale do jisté míry i stávajícího zákazníka.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že byl uznán vinným rozhodnutím ze dne 2. ledna 2019, č. j. 01906-15/2018-ERU, které nabylo právní moci dne 18. ledna 2019, ze spáchání pokračujícího přestupku dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 30. června 2017, přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném 5. června 2017 a dvou přestupků dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona. A dále byl účastník řízení uznán vinným rozhodnutím ze dne 27. července 2017, č. j. 06209-7/2017-ERU, které nabylo právní moci dne 15. srpna 2017, ze správního deliktu podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 27. prosince 2015. Tato potrestání jsou zohledněná jako přitěžující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z výkazu zisku a ztráty za období roku 2019 vyplývá, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření ve výši [REDAKCE] Kč a výsledku hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] č.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán toho názoru, že pokuta v uložené výši není pro účastníka řízení jakožto právnickou osobu likvidační.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši 5 000 Kč, tj. na samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách a energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-otisk úředního razítka-

Mgr. Andrea Chutná, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava